

การดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของกระทรวงสาธารณสุข ในช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๖

จากการที่กระทรวงสาธารณสุขเป็นภาคีหนึ่งของคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของกระทรวงสาธารณสุขช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๖ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานสำหรับหน่วยงานในสังกัดดำเนินการในช่วงดังกล่าว ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านการป้องกัน/ควบคุม การรักษาพยาบาลและระบบข้อมูล รายละเอียดดังนี้

๑) ผู้บริหารกระทรวง

๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานในการแถลงข่าวประจำวัน ณ ศูนย์ปฏิบัติการร่วมฯ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นหัวหน้าคณะ และปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นรองหัวหน้าคณะ มีอธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นเลขาฯ ออกตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในส่วนภูมิภาค เพื่อให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล และจุดตรวจ/บริการ

๑.๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมควบคุมโรค ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ซึ่งเป็นคณะกรรมการศูนย์อำนวยการฯ เข้าร่วมในพิธีเปิด/ปิด ศูนย์ปฏิบัติการร่วมฯ ในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๖

๑.๔ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ติดตาม กำกับ การดำเนินงานของจังหวัดในเขตรับผิดชอบ

๒) สำนักงานป้องกันควบคุมโรค

๒.๑ ดำเนินการสุ่ม/ขอความร่วมมือจากจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบทำการสำรวจการขายสุราในสถานที่ (ปั้มน้ำมัน และสวนสาธารณะ) และเวลาที่ห้ามขาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดที่มีระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บ ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และรายงานมายังศูนย์ปฏิบัติการด้านการแพทย์และสาธารณสุขกรณีอุบัติภัย ช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๖ ภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ทั้งนี้ให้ใช้งบประมาณของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคแต่ละแห่ง เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง ให้กับเจ้าหน้าที่

๒.๒ จัดทีมสอบสวนกรณีเกิดอุบัติเหตุรายใหญ่ ระหว่างวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ - ๒ มกราคม ๒๕๕๖ โดยประสานงานกับทีมของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพื้นที่เกิดเหตุ และสำนักกระบาดวิทยา (ให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ)

๓) สำนักโรคไม่ติดต่อ

๓.๑ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการสุ่มสำรวจการขายสุราในสถานที่และเวลาที่ห้ามขาย ในช่วงเทศกาล

๓.๒ ประสานการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัด กระทรวงสาธารณสุขและกับศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน

๓.๔ วางแผนการออกตรวจเยี่ยมและร่วมทีมตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในส่วนภูมิภาคกับผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข

๔) สำนักกระบาดวิทยา

๔.๑ รวบรวมข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บ (Injury Surveillance - IS) จากโรงพยาบาลเครือข่าย ๓๓ แห่ง ในระหว่างเวลา ๐๐.๐๐ น. วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึง เวลา ๒๔.๐๐ น. วันที่ ๖ มกราคม

๒๕๕๖ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพภายหลังเทศกาล ในประเด็น ระบบปฏิบัติการของหน่วย EMS คุณภาพบริการ พฤติกรรมเสี่ยงของผู้บาดเจ็บรุนแรง

๔.๒ สนับสนุนวิชาการด้านการสอบสวนอุบัติเหตุให้กับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคและจังหวัด

๕) สำนักงานสาธารณสุขฉุกเฉิน

๕.๑ แต่งตั้งแผนงานแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข และแผนบูรณาการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๕ ของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้ว) ให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๕.๒ ประสานการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและกับศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน

๕.๓ เปิดศูนย์ปฏิบัติการด้านการแพทย์และสาธารณสุขกรณีอุบัติเหตุ ช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๖ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ณ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๕.๔ รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์เพื่อนำเสนอผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขทุกเข้า

๖) สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๖.๑ รับแจ้งเรื่องร้องเรียนกรณีประชาชนพบเห็นผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับการขายและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ ๑) วัดหรือสถานที่ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา ๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐและร้านขายยา ๓) สถานที่ราชการ ๔) สถานศึกษา ๕) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ๖) สวนสาธารณะของทางราชการ ๗) การดื่มสุราในรถบนทางสาธารณะ รวมถึงเวลาห้ามขาย การรณรงค์และการโฆษณาส่งเสริมการขาย โดยโทรศัพท์แจ้งได้ที่ศูนย์ร้องเรียนบุหรี่และสุรา สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค หมายเลข ๐ ๒๕๔๐ ๓๓๔๒

๖.๒ ประสานขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับสินค้าอื่น ในลักษณะการจัดกระเช้าปีใหม่ภายใต้แนวคิด "กระเช้าปีใหม่ไร้แอลกอฮอล์"

๖.๓ ตรวจเตือน/ประชาสัมพันธ์และบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ แก่สถานประกอบการ ร้านค้าและประชาชนทั่วไป ในช่วงก่อนเทศกาลและช่วงเทศกาล

๖.๔ ประชาสัมพันธ์ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยห้ามผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางในขณะขับขี่หรือในขณะโดยสารอยู่ในรถ หรือ บนรถ

๗) สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

๗.๑ ประสานการจัดระบบการช่วยเหลือผู้ประสบเหตุฉุกเฉิน โดยใช้เรือและอากาศยาน

๗.๒ วิเคราะห์ข้อมูลผลการออกปฏิบัติการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน (EMS) เป็นรายวัน ส่งให้ศูนย์ปฏิบัติการร่วมฯ ส่วนกลาง ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ – ๒ มกราคม ๒๕๕๖

๗.๓ เก็บรวบรวมข้อมูลผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศ เพื่อส่งข้อมูลต่อให้กับศูนย์ปฏิบัติการด้านการแพทย์และสาธารณสุขกรณีอุบัติเหตุ ช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๖

๘) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล (รพศ./รพท./รพช.) และ สอ.

๘.๑ ให้การสนับสนุนข้อมูลผู้บาดเจ็บทั้งผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน รวมทั้งผู้เสียชีวิตของโรงพยาบาลรัฐทุกสังกัดและเอกชนในจังหวัด ส่งให้กับสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติตามแบบฟอร์มรายงานที่กำหนด

๘.๒ ประสานความร่วมมือในการบูรณาการการปฏิบัติงานและการรายงานผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ให้กับศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอขวดทางถนนระดับอำเภอ และจังหวัดตามแนวทางและแบบฟอร์มที่ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนกำหนด

๘.๓ ร่วมประชาสัมพันธ์รณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัยกับหน่วยงานในพื้นที่ โดยเฉพาะ ประเด็น ๓ ม ๒ ข ๑ ร ่งวงไม่ขับ และการโดยสารท้ายรถกระบะ

๘.๔ ขอความร่วมมือจาก อสม. ในพื้นที่ดำเนินการรณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๕ รวมทั้งเข้าร่วมกับ อบต. ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดกั้นในชุมชน หมู่บ้าน ทั้งนี้ให้ใช้งบประมาณปกติของหน่วยงาน

๘.๕ เข้าร่วมตั้งจุดตรวจ / จุดบริการประชาชน ในพื้นที่ ตามนโยบายของแต่ละพื้นที่ หรือ อาจพิจารณาจัดทีมออกตรวจเตือน/ประชาสัมพันธ์ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ ให้กับสถานประกอบการ ร้านค้าและประชาชนทั่วไป ในช่วงก่อนเทศกาลและช่วงเทศกาล เพื่อเป็นการป้องปรามไม่ให้มีการกระทำความผิด หากพบเห็นการกระทำความผิดให้รายงานข้อมูลต่อศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอขวดทางถนนระดับอำเภอและจังหวัด พร้อมทั้งส่งสำเนายังสำนักโรคไม่ติดต่อ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และนำเสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อไป

๘.๖ ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดำเนินการในเรื่องห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตาม พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๒๕๕๑ โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

๑) ดำเนินการ/ประสานขอความร่วมมือเครือข่ายในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์ในเรื่อง สถานที่และเวลาห้ามขาย ล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ - ๒ สัปดาห์

๒) เฝ้าระวัง ตรวจเตือน สถานประกอบการ/ร้านค้า ให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งติดตามผลในกรณีที่มีการฝ่าฝืนเพื่อเป็นการประเมินผล

๓) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร

๘.๗ ให้สำนักงานสาธารณสุขทุกจังหวัด สนับสนุนการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) โดย

๑) แจ้งให้โรงพยาบาลทุกแห่งในจังหวัด ฝึกทักษะให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขึ้นทะเบียนระบบการแพทย์ฉุกเฉิน ด้านการช่วยเหลือผู้ป่วยอุบัติเหตุทางถนนและผู้ป่วยฉุกเฉินในห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน รวมทั้งกำหนดให้ผู้ฝึกทักษะได้มีส่วนร่วมออกปฏิบัติงานกับชุดปฏิบัติการฉุกเฉินของโรงพยาบาล เพื่อให้บริการผู้ป่วย ณ จุดเกิดเหตุ

๒) ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่จัด “ชุดปฏิบัติการฉุกเฉิน” ส่งบุคลากรที่ขึ้นทะเบียนระบบการแพทย์ฉุกเฉินแล้ว เข้ารับการฝึกทักษะในโรงพยาบาลในเขตปกครองที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งอยู่ โดยกำหนดวัน เวลา จำนวนผู้ฝึกทักษะ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกทักษะมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่

๓) แจ้งศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ ให้ตรวจเช็คความพร้อมการออกปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ป่วย ณ จุดเกิดเหตุ ของทุกชุดปฏิบัติการฉุกเฉิน รวมทั้งชุดปฏิบัติการฉุกเฉินในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง ทางช่องทางการสื่อสารที่กำหนดภายในจังหวัด

๘.๘ ให้โรงพยาบาลเตรียมความพร้อมดังนี้

๑) เตรียมความพร้อมของหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉิน (EMS) ของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในเรื่องหน่วยบริการทุกระดับ (ALS, BLS และ FR)

๒) เตรียมความพร้อมศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ (หมายเลขโทรศัพท์ ๑๖๖๙) ทั้งทางโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรสาร วิทยุสื่อสารคมนาคม ระบบ VHF/FM HF/SSB และ

Internet ให้สามารถติดต่อประสานงานระหว่างส่วนกลางกับจังหวัด และการติดต่อระหว่างเครือข่ายสถานบริการในแต่ละจังหวัดได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ระบบสารสนเทศ รวมทั้งขอความร่วมมือจากมูลนิธิ/อาสาสมัคร

๓) เตรียมความพร้อมทั้งทีมแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ และอุปกรณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ER, OR, ICU ให้สามารถพร้อมรับผู้บาดเจ็บ หากเกิดอุบัติเหตุหมู่ อุบัติเหตุที่มีความรุนแรง ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง รวมทั้งประสานและเตรียมความพร้อมการรับและส่งต่อของสถานพยาบาลในเครือข่าย (Referral System)

๔) ในเส้นทางถนนสายหลักที่มีจุดตรวจ / จุดบริการ อยู่ห่างกันมาก จังหวัดอาจพิจารณาให้โรงพยาบาลบนเส้นทางหลวงจัดหน่วยบริการ BLS / ALS อยู่ประจำบริเวณเส้นทางหลวง ตามความเหมาะสม เพื่อให้การดูแล รักษาพยาบาล ในกรณีเจ็บป่วย

*****